

CZĘŚĆ I. ZAGADNIENIA OGÓLNE 1

1. Fizjologia, patofizjologia układu moczowego (prenatalnie, noworodek, dziecko) – Małgorzata Pańczyk-Tomaszewska,

Małgorzata Mizerska-Wasiak 3

1.1. Budowa i funkcje nefronu 4

1.2. Funkcja hormonalna nerek 8

2. Diagnostyka prenatalna i możliwości leczenia wad układu moczowego płodu – Anna Piaseczna-Piotrowska, Krzysztof Szaflik

11

2.1. Prawidłowy obraz ultrasonograficzny dróg moczowych
14

2.2. Wady wrodzone nerek i dróg moczowych 15

3. Diagnostyka obrazowa w urologii pediatricznej – Maria

Ułasz 37

3.1. Ultrasonografia 38

3.2. Tomografia komputerowa 47

3.3. Cystourethrografia mikcyjna 54

3.4. Scyntygrafia 55

3.5. Rezonans magnetyczny 56

3.6. Radiologia konwencjonalna 61

3.7. Wnioski 63

4. Badania czynnościowe układu moczowego u dzieci – Hanna

Szymanik-Grzelak 65

4.1. Badanie urodynamiczne 65

5. Niewydolność nerek w chorobach urologicznych – leczenie nerkozastępcze – Ryszard Grenda 87

5.1. Odmiany niewydolności nerek 88

5.2. Odmiany leczenia nerkozastępczego 91

6. Dziecko z zaburzeniami w oddawaniu moczu i moczeniem nocnym

– *Michał Maternik* 101

6.1. Epidemiologia i definicje 101

6.2. Rozpoznanie 102

6.3. Diagnostyka 104

6.4. Leczenie – informacje ogólne 108

6.5. Specyficzne zaburzenia czynności pęcherza 109

6.6. Podsumowanie 123

7. Zakażenia układu moczowego – Piotr Skrzypczyk 127

7.1. Definicje 127

7.2. Etiologia i czynniki ryzyka zakażeń układu
moczowego 128

7.3. Objawy i rozpoznanie zakażeń układu moczowego u
dzieci 130

7.4. Leczenie	135
7.5. Bezobjawowy bakteriomocz	144
7.6. Badania obrazowe u dzieci z ZUM	145
7.7. Profilaktyka	147
7.8. Konsekwencje ZUM u dzieci	149

CZĘŚĆ II. NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE CHOROBY I WADY UKŁADU MOCZOWEGO

8. Wady rozwojowe nerek - *Paweł Osemlak, Paweł Nachulewicz*

8.1. Wady liczby nerek	158
8.2. Wady położenia nerek	160
8.3. Wady kształtu nerek	164
8.4. Wady wielkości i budowy nerek	166
8.5. Wady układu zbiorczego	173

9. Wodonercze - *Andrzej Gołębiowski*

9.1. Wprowadzenie	177
9.2. Definicja	178
9.3. Klasyfikacja	178
9.4. Patofizjologia	179
9.5. Epidemiologia	180
9.6. Obraz kliniczny	180
9.7. Diagnostyka pourodzeniowa	183
9.8. Leczenie wodonercza	188
9.9. Rokowanie, odległe wyniki	191

10. Moczowody olbrzymie - *Andrzej Gołębiowski*

10.1. Wprowadzenie	195
10.2. Definicja	196
10.3. Klasyfikacja moczowodów olbrzymich	196
10.4. Epidemiologia	196
10.5. Etiologia	198
10.6. Objawy kliniczne	201
10.7. Diagnostyka	201
10.8. Leczenie moczowodów olbrzymich	205
10.9. Rokowanie, odległe wyniki	208

11. Odpływ pęcherzowo-moczowodowy - *Marcin Polok*

11.1. Epidemiologia, etiologia i patofizjologia	212
11.2. Klasyfikacja	213
11.3. Objawy kliniczne	214
11.4. Rozpoznanie	214
11.5. Leczenie zachowawcze	218
11.6. Leczenie operacyjne	219

12. Zdwojenie układu kielichowo-miedniczkowego, ureter duplex

- <i>Wojciech Dębek</i>	225
12.1. Rozwój nerki i moczowodu, patofizjologia	225
12.2. Epidemiologia	229

12.3. Objawy kliniczne	229
12.4. Badania obrazowe w zdwojeniu układu kielichowo-miedniczkowego	230
12.5. Leczenie	233
13. Zastawki cewki tylnej - <i>Stanisław Warchoł</i>	237
14. Spodzieiectwo - <i>Jerzy Czyż</i>	253
14.1. Epidemiologia	254
14.2. Embriologia	254
14.3. Etiologia i czynniki ryzyka	255
14.4. Postacie kliniczne i klasyfikacja	257
14.5. Diagnostyka	260
14.6. Leczenie	261
15. Wnętrostwo - <i>Jan Karol Wolski</i>	277
15.1. Wstęp	277
15.2. Występowanie	278
15.3. Embriologia zstępowania	279
15.5. Diagnostyka	283
15.6. Postępowanie	284
15.7. Następstwa wnetrostwa	287
15.8. Podsumowanie	289
16. Żyłaki powrózka nasiennego - <i>Przemysław Wolak</i>	293
16.1. Definicja	293
16.2. Epidemiologia i patofizjologia w ŻPN	294
16.3. Rozważania anatomiczne	294
16.4. Objawy kliniczne	296
16.5. Postępowanie	300
16.6. Podsumowanie	303
17. Choroby napletka u dzieci - <i>Maciej Bagłaj</i>	307
17.1. Anatomia napletka	307
17.2. Biologiczne dojrzewanie napletka	308
17.3. Fizjologiczne wąski napletek	311
17.4. Stan zapalny napletka	313
17.5. Stulejka	314
17.6. Załupek	315
17.7. Podsumowanie	316
18. Kamica układu moczowego - <i>Beata Jurkiewicz</i>	319
18.1. Objawy kamicy	322
18.2. Diagnostyka	322
18.3. Epidemiologia	325
18.4. Potencjalne powikłania i zagrożenia związane z kamica	326
18.5. Postępowanie	326
19. Nowotwory układu moczowo-płciowego u dzieci - <i>Jan Godziński</i>	343

19.1. Nerki	343
19.2. Pęcherz moczowy i prostata	345
19.3. Pochwa i macica	346
19.4. Gonady	346
19.5. Podsumowanie	350
20. Wady wrodzone oraz choroby przewlekłe pęcherza moczowego u dzieci - <i>Beata Jurkiewicz</i>	355
20.1. Wady wrodzone pęcherza moczowego u dzieci	355
20.2. Przewlekłe choroby pęcherza moczowego	362
21. Zastosowanie laparoskopii w chorobach urologicznych - <i>Wojciech Choiński</i>	377
21.1. Historia	378
21.2. Zalety i ograniczenia chirurgii laparoskopowej	381
21.3. Zaburzenia patofizjologiczne w czasie operacji laparoskopowych	389
21.4. Dostęp do narządu operowanego	390
21.5. Uzyskanie przestrzeni operacyjnej w jamie otrzewnowej	391
21.6. Operacje urologiczne u dzieci	392
21.7. Powikłania w chirurgii mało inwazyjnej u dzieci	393
CZĘŚĆ III. STANY NAGŁE W UROLOGII DZIECIĘCEJ	397
22. Urazy układu moczowego u dzieci - <i>Adam Hermanowicz, Małgorzata Kowalska</i>	399
22.1. Epidemiologia	399
22.2. Urazy nerek	400
22.3. Urazy pęcherza moczowego	404
22.4. Urazy cewki moczowej	405
22.5. Urazy moczowodu	406
23. Ostra moszna - <i>Maria Wieczorek-Grohman</i>	409
23.1. Epidemiologia	409
23.2. Patogeneza	410
23.3. Objawy kliniczne	411
23.4. Diagnostyka i rozpoznanie	412
23.5. Leczenie	414
24. Kolka nerkowa - <i>Joanna Samotyjek</i>	417
24.1. Etiologia i epidemiologia	417
24.2. Rozpoznanie	420
24.3. Leczenie kolki nerkowej	422
25. Krwimocz/krwinkomocz - <i>Katarzyna Jobs</i>	429
25.1. Definicje	429
25.2. Występowanie	430
25.3. Patofizjologia	430

25.4. Diagnostyka	434
25.5. Postępowanie	438
Skorowidz	441